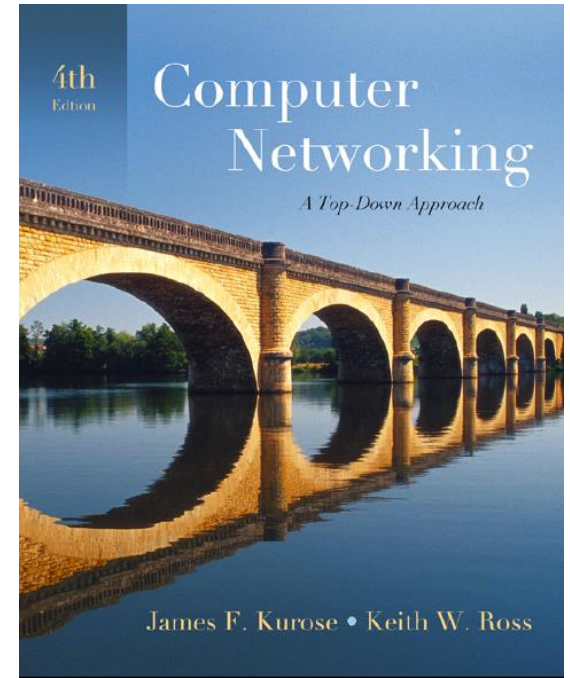

3. Bölüm

Taşıma Katmanı

*Computer Networking:
A Top Down Approach
4th edition.*

Jim Kurose, Keith Ross
Addison-Wesley, July
2007.

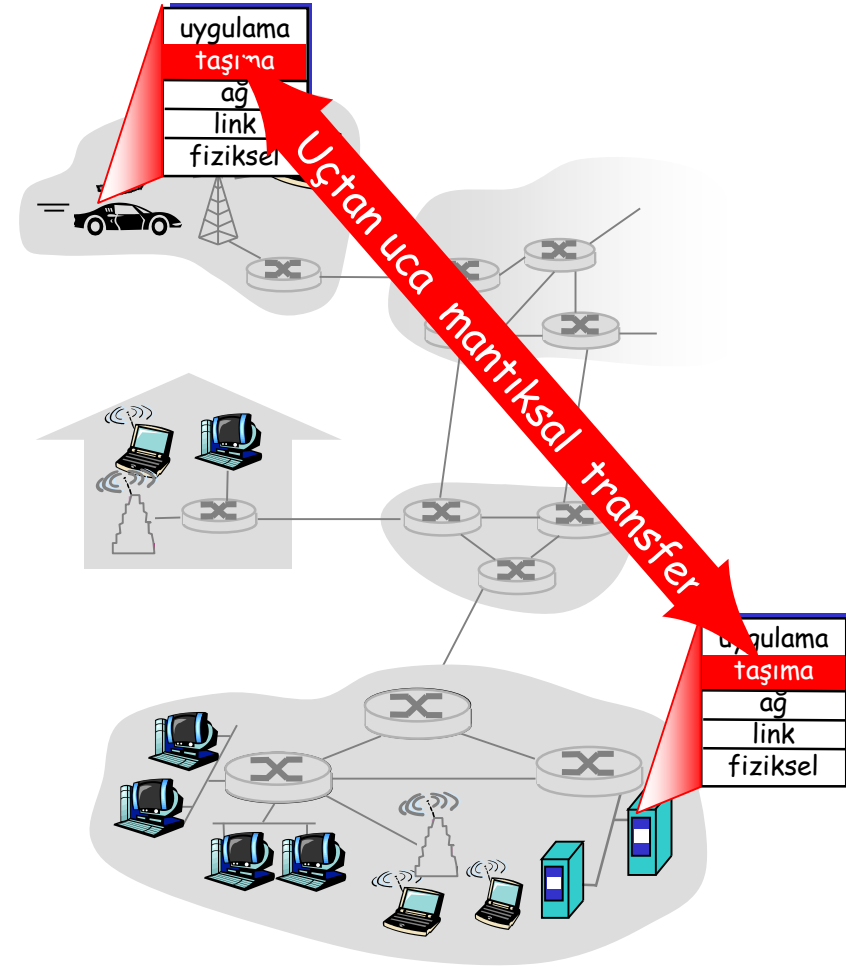
3. Bölüm: Taşıma Katmanı

Amaçlarımız:

- Taşıma katmanı servislerinin arkasındaki prensipleri anlamak:
 - multiplexing/demultiplexing
 - Güvenilir data transferi
 - akış kontrolü
 - Sıkışıklık kontrolü
- İnternetin taşıma katmanı protokollerini öğrenmek:
 - UDP: bağlantısız taşıma
 - TCP: bağlantılı taşıma
 - TCP sıkışıklık kontrolü

Taşıma servisleri ve protokolleri

- Farklı hostlarda çalışan uygulamalar için *mantıksal haberleşme* sağlar
- Taşıma protokolleri uç sistemlerde çalışır
 - Gönderici taraf: mesajları önce *segmentlere böler*, sonra ağ katmanına aktarır
 - Alıcı taraf: segmentleri birleştirerek mesajı tekrar oluşturur ve uygulama katmanına aktarır
- Uygulamalar için birden fazla taşıma protokolü vardır
 - Internet: TCP ve UDP

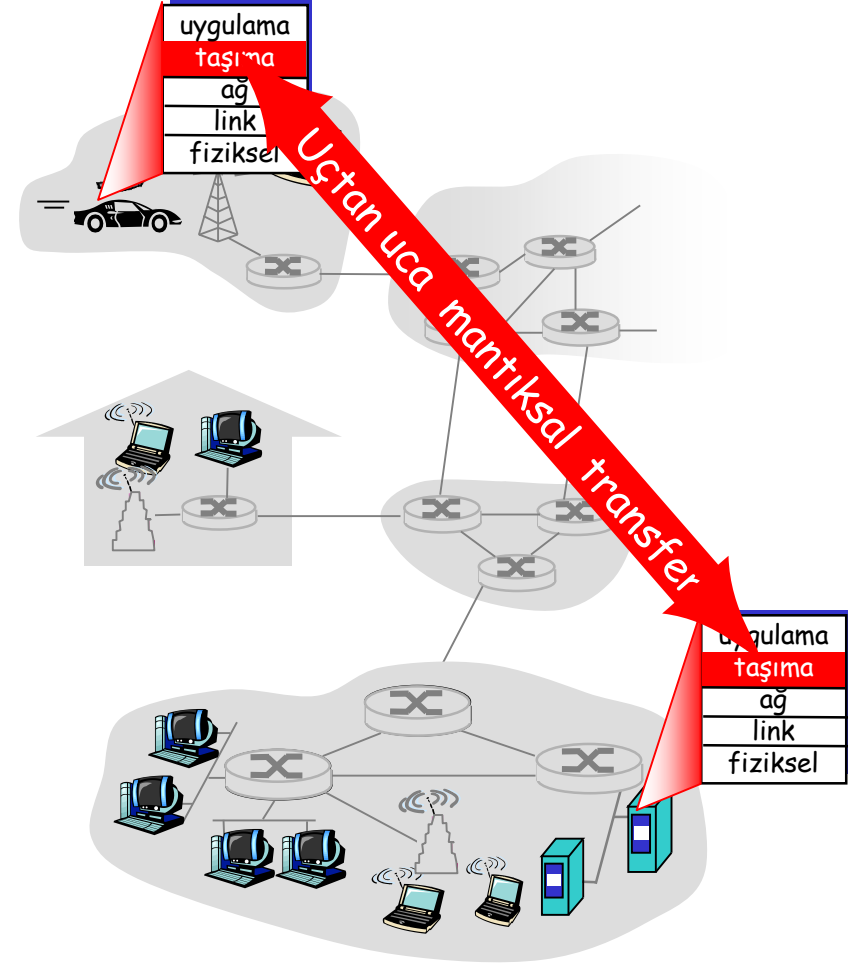

Taşıma vs. Ağ katmanı

- ❑ *Ağ katmanı*: hostlar arasında mantıksal haberleşme
- ❑ *Taşıma katmanı*: işlemler arasında mantıksal haberleşme
 - Ağ katmanı servislerine dayanır ve onları iyileştirir

Internet taşıma katmanı protokolleri

- güvenilir, sıralı iletim (TCP)
 - Sıkışıklık kontrolü
 - Akış kontrolü
 - Bağlantı kurulumu
- Güvenilir değil, sıralı olmayan iletim: UDP
 - Elinden gelenin en iyisini yapma "best-effort" IP
- Olmayan servisler:
 - Gecikme garantisi
 - Bant genişliği garantisi

Multiplexing/demultiplexing

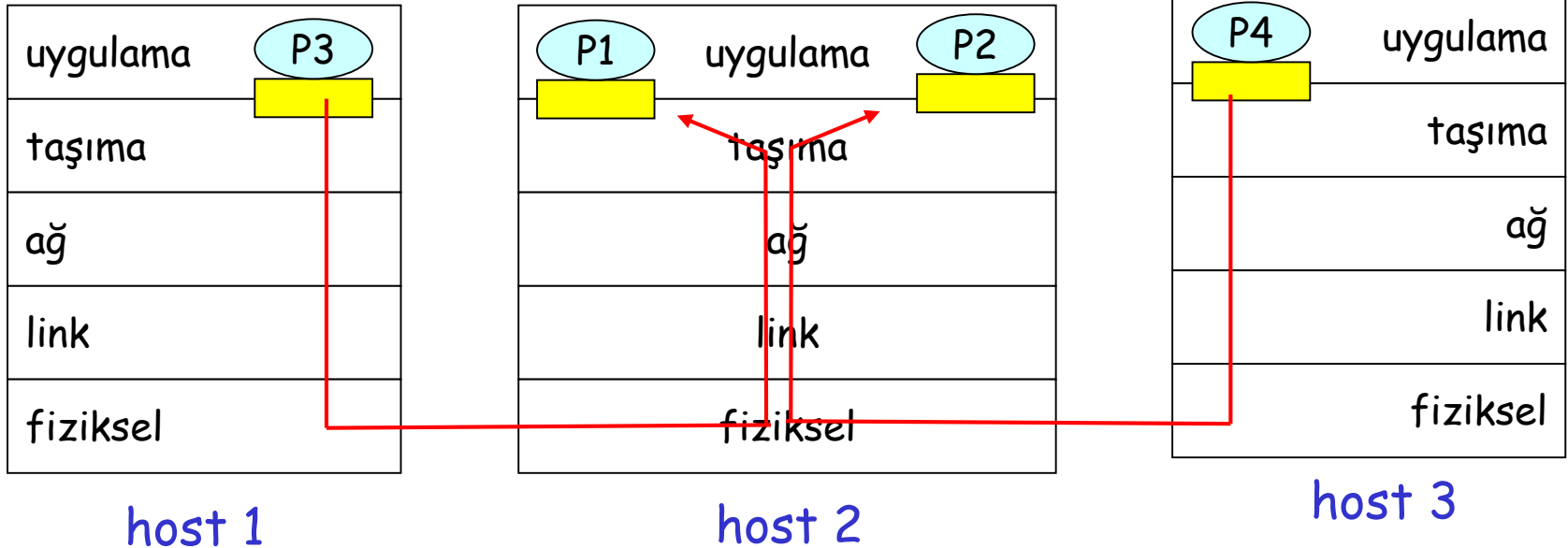
Alicıda demultiplexing:

Alınan segmentleri doğru hosta göndermek

Göndericide Multiplexing

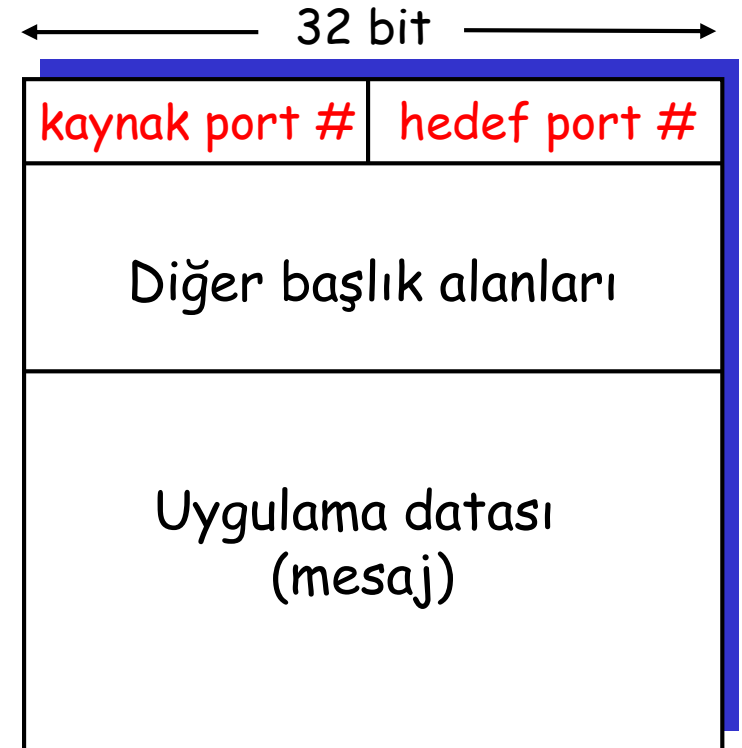
Birçok soketten data toplayıp veri başlığı ile sarmak (daha sonra demultiplexing için kullanılmak üzere)

■ = soket ○ = işlem

Demultiplexing nasıl çalışır

- **host IP datagramlarını alır**
 - herbir datagram kaynak IP adresine ve hedef IP adresine sahiptir
 - Herbir datagram 1 taşıma katmanı segmenti taşır
 - Herbir segment kaynak ve hedef port numarası vardır
- **Host, IP adreslerini ve port numaralarını segmentleri uygun soketlere yönlendirmek için kullanır**

TCP/UDP segment formatı

Bağlantısız demultiplexing

- Port numaralarıyla soketleri oluşturur:

```
DatagramSocket mySocket1 = new  
    DatagramSocket(12534);
```

```
DatagramSocket mySocket2 = new  
    DatagramSocket(12535);
```

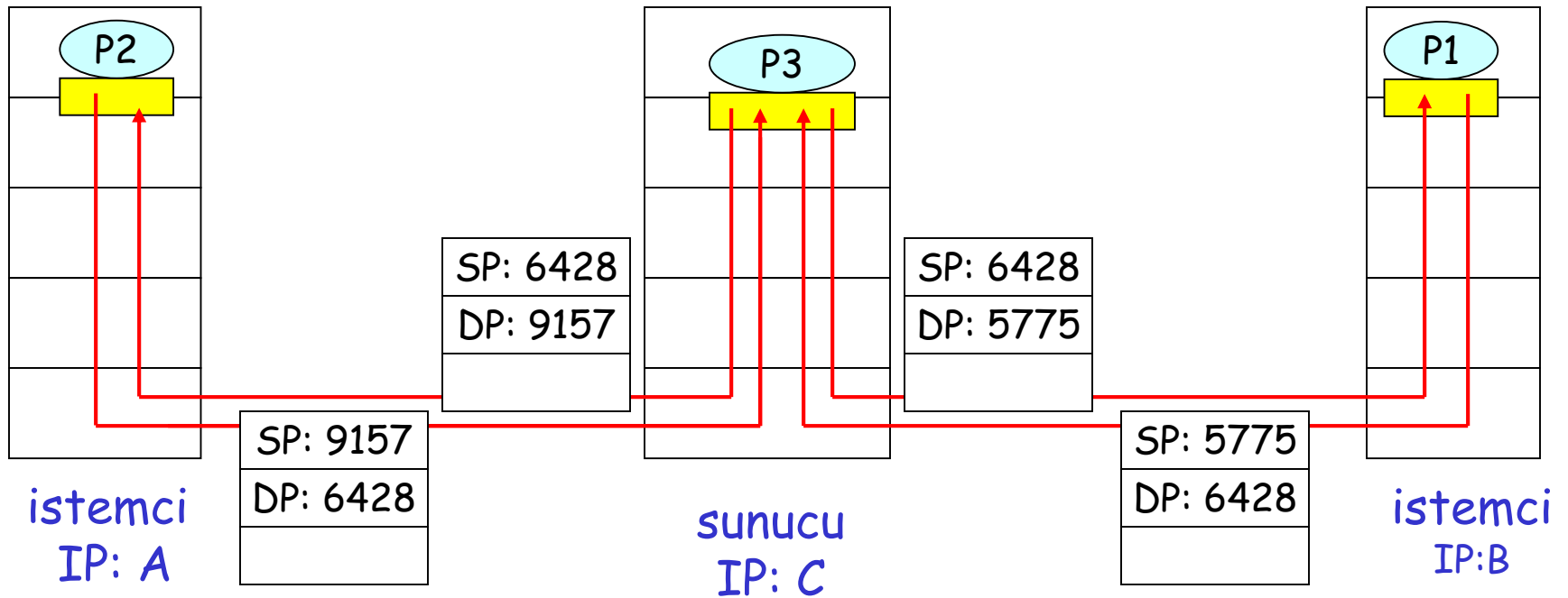
- UDP soketi iki unsurla tanımlanır:

(hedef IP adresi, hedef port numarası)

- host UDP segmentini alınca:
 - Segmentteki hedef port numarasını kontrol eder
 - UDP segmentini ait olduğu sokete yönlendirir
- Farklı kaynak IP adresine ve kaynak port numarasına sahip datagramlar aynı sokete geliyor

Bağlantısız demultiplexing

```
DatagramSocket serverSocket = new DatagramSocket(6428);
```

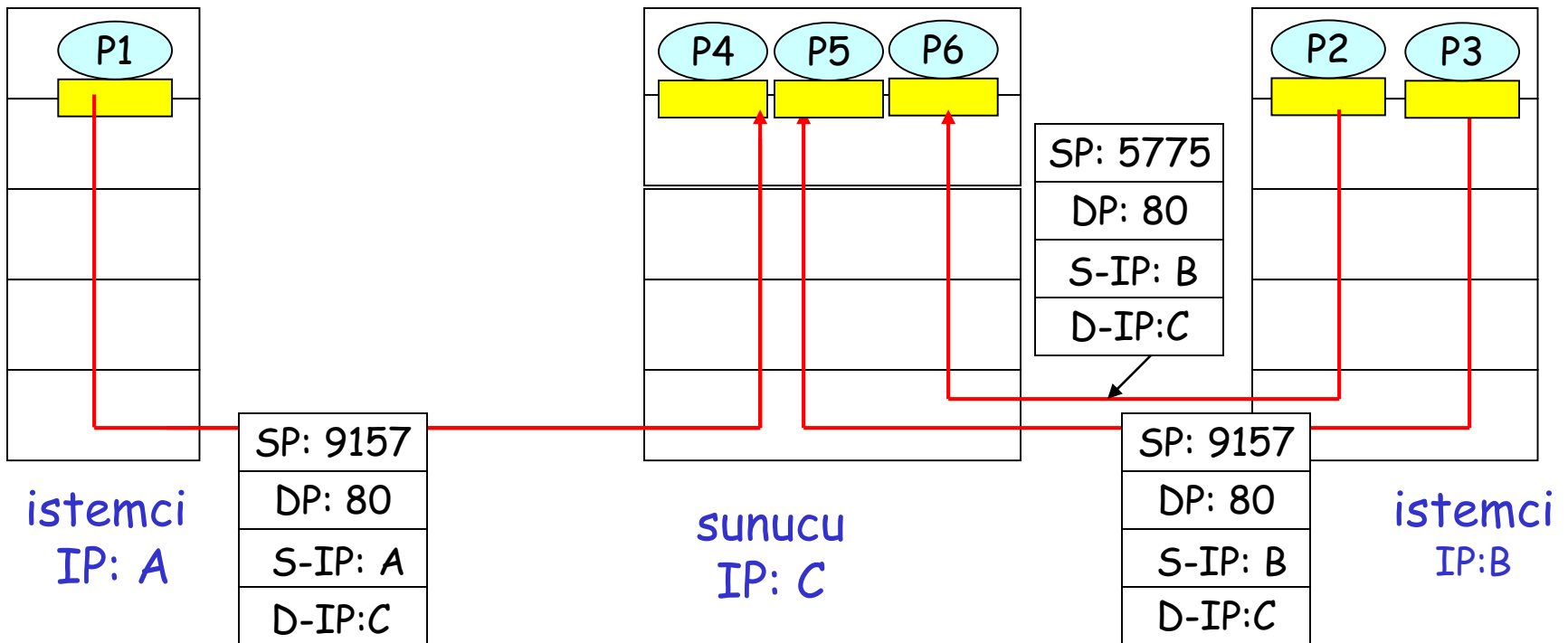

SP "dönüş adresini" verir

Bağlantılı demux

- ❑ TCP soketi 4 unsurla tanımlanır:
 - kaynak IP adresi
 - kaynak port numarası
 - hedef IP adresi
 - hedef port numarası
- ❑ alıcı host bütün 4 unsuru da segmenti uygun sokete yönlendirmek için kullanır
- ❑ Sunucu hostu eşzamanlı olarak birçok TCP soketini destekleyebilir:
 - her soket kendi 4 unsuru ile tanımlanır
- ❑ Web sunucuları her bağlanan istemci için farklı soketlere sahiptir
 - Kalıcı olmayan HTTP'de her istek için farklı soket olacaktır

Bağlantılı demux

UDP: User Datagram Protocol [RFC 768]

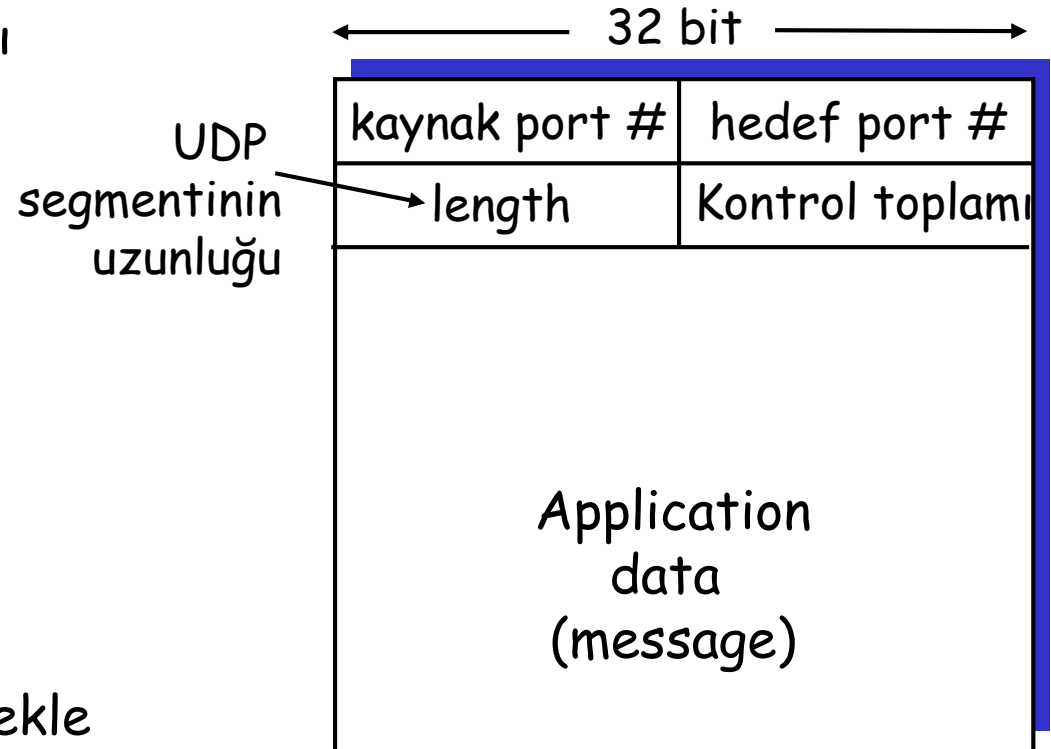
- ❑ “no frills,” “bare bones”
Internet taşıma protokolü
- ❑ “en iyi çaba” servisi, UDP segmentleri:
 - kaybolabilir
 - Sırasız olarak uygulamaya gelebilir
- ❑ *Bağlatısız:*
 - UDP gönderici ve alıcı arasında el sıkışma yok
 - her UDP segmenti diğerlerinden bağımsızdır

Neden UDP var?

- ❑ Bağlantı kurulumu(gecikme ekleyebilecek olan yok)
- ❑ basit: gönderici ve alıcı bağlantı durumu takibi yapmaz
- ❑ Küçük small segment başlığı
- ❑ Sıkışıklık kontrolü yok: UDP istendiği kadar hızlı gidebilir

UDP:

- sıklıkla streaming multimedya uygulamaları için kullanılır
 - Kayba çok duyarlı değil
 - Hıza duyarlı
- UDP kullananlar...
 - DNS
 - SNMP
- UDP üzerinden güvenilir transfer: uygulama katmanında güvenilirlik ekle
 - Uygulamaya özel hata tespiti !

UDP segment formatı

UDP kontrol toplamı

Amaç: iletilen segmentte "hata" tesbiti

Gönderici:

- segment içeriklerine contents as sequence of 16-bitlik tamsayılar dizisi gibi davranır
- Kontrol toplamı: segment içeriğinin toplamı
- gönderici UDP kontrol toplamı alanına kontrol toplamı değeri ekler

Alıcı:

- Alınan segmentin kontrol toplamını hesaplar
- Hesaplanan kontrol toplamı değerinin kontrol toplamı değerine eşit olup olmadığına bakar:
 - Eşit değil - hata tesbit edildi
 - Eşit - hata tesbit edilemedi.
Fakat buna rağmen hala hata olabilir mi? ...

Internet Kontrol Toplamı Örneği

□ Not

- Rakamları eklerken, en anlamlı bittten gelen eldenin sonuca eklenmesi gerekir

□ Örnek: iki 16-bit'lik tamsayıyı ekle

		1	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0
		1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1
<hr/>																	
Eldeyi ekle	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1
<hr/>																	
toplam	1	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	0	0	
Kontrol toplamı	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	